

Automatikusan zöld **Írta: Cass R. Sunstein**

Cass Sunstein a Robert Walmsley Egyetem professzora a Harvard Law School-ban (a Harvard Egyetem egyik kara). Szaktudása kiterjed a jog és a viselkedésgazdaságtan számos területére. A Fehér Ház Információs és Szabályozási Hivatalának volt adminisztrátora, valamint a New York Times bestsellerje, a Nudge társszerzője.

„Ha valamit tenni szeretnénk környezetünkért, íme egy egyszerű ötlet: legyen a zöld lehetőség az emberek számára az egyszerű választás. És ha igazán egyszerűvé akarjuk tenni, legyen automatikus!”

Ha valamit tenni szeretnénk környezetünkért, íme egy egyszerű ötlet: legyen a zöld lehetőség az emberek számára az egyszerű választás. És ha igazán egyszerűvé akarjuk tenni, legyen automatikus! A levegőszennyezés és a vízszennyezés csökkentése, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése és a biológiai sokféleség megőrzése érdekében íme egy új javaslat: Tegyük automatikusan zölddé a dolgokat.

Meglehet, hogy a javaslat furcsán hangzik, de sok országban életünket egyre inkább a „piszkos alapértelmezések” helyébe lépő „zöld” alternatívák kísérik. Gondoljunk csak a mozgásérzékelőkre, amelyek lekapcsolják a lámpát, ha éppen nincsen senki a szobában. Ily módon a mozgásérzékelők létrehozzák a lekapcsolás alapértelmezett alternatíváját. Egy másik példa: ha az irodai hőmérők alapértelmezett beállítását télen lejjebb, nyáron pedig magasabbra állítjuk, akkor jelentős gazdasági és környezeti megtakarítással számolhatunk, legalábbis, ha az alapértelmezett beállítás nem annyira kényelmetlen, hogy az emberek megpróbálják visszaállítani azt.

Mind a szabályozások, mind a technológia könnyen elérhetővé teszi az ilyen zöld alapértelmezett alternatívákat. Ezek két különböző okból működnek ilyen jól. Először is, a tehetetlenség hatalmas erő. Az emberek gyakran nem hajlandók semmit sem tenni, és ha a semmittevés azzal egyenlő, hogy zölden cselekszünk, akkor az emberek így fognak tenni. Másodszor, a zöld alapértelmezés egyfajta jel. Iránymutatást nyújt az embereknek, hogy mi a helyes.

Íme egy kis példa: az emberek sok papírt használnak, a papírhoz pedig nagymennyiségű fa szükséges. Tegyük fel, hogy egy magán- vagy közintézmény pénzt akar megtakarítani, miközben a papírhasználat csökkentésével a környezetet is védeni szeretné. Egyszerű lépés az intézmény alapértelmezett nyomtatóbeállításának megváltoztatása „egyoldalas nyomtatás” helyett „kétoldalas nyomtatásra”. Néhány évvel ezelőtt az amerikai New Jersey államban található Rutgers Egyetem átvette a kétoldalas nyomtatás alapértelmezettként történő beállítását. Az új beállítás első három évében állítólag jóval több mint 55 millió lapot spóroltak meg, vagyis a papírfogyasztás 44%-kal csökkent, amely 4650 fának felel meg. A beállítás hasonlóan lenyűgöző eredményeket hozott egy másik nagy svédországi egyetemen.

Íme egy másik példa: a közüzemi szolgáltatók közötti választás. Gyakran előfordulhat, hogy az alapértelmezett nem környezetbarát; hanem például szén alapú. A zöld energia (például nap vagy szél) felhasználásához az embereknek meg kell keresniük a releváns információkat, és jól kell választaniuk. A legtöbb embert nem érdekli, hogy mit eredményezne, ha zöld

energia lenne az alap? A válasz egyértelmű: sokkal több ember kapna zöld energiát. Nem fordulnának el tőle, még akkor sem, ha valamivel drágább lenne. Ennek eredményeként a levegőt sokkal kevésbé szennyeznénk, és az üvegházhatású gázok kibocsátása sokkal alacsonyabb lenne.

Ha egy tisztább világot akarunk, számos intézkedésre lesz még szükségünk, de ezeket megkerülve is sokat fejlődhetünk. Az automatikusan zöld nem egy figyelemfelkeltő kifejezés, de a vállalatoknak, szervezeteknek ez alapján kellene élniük a világ minden táján.